

Till Ålands lagting

Blankettlag om informationssystem vid Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet

Huvudsakligt innehåll

Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet (AMS) har använt sig av rikets kundinformationssystem för arbetsförmedling och det har antagits blankettlagstiftning till stöd för skötseln av förvaltningsuppgifter i informationssystemet. Då rikets digitala lösningar och rikslagstiftningen till stöd för dessa ändras behövs motsvarande ändringar i den åländska blankettlagstiftningen.

INNEHÅLL	
Huvudsakligt innehåll	1
Allmän motivering	3
1. Bakgrund	3
2. Gällande landskapslagstiftning	3
3. Gällande och föreslagen rikslagstiftning	3
4. Landskapsregeringens överväganden och förslag	4
5. Lagstiftningsbehörighet.....	5
5.1. Landskapets lagstiftningsbehörighet	5
5.2. Finlands grundlag.....	5
6. Förslagets verkningar	6
7. Ärendets beredning	6
Detaljmotivering	7
1. Landskapslag om tillämpning på Åland av 13 och 13a kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.....	7
2. Landskapslag om ändring av 25 § landskapslagen om arbetsmarknadspolitisk verksamhet.	9
Lagtext	10
L A N D S K A P S L A G om tillämpning på Åland av 13 och 13a kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice	10
L A N D S K A P S L A G om ändring av 25 § landskapslagen om arbetsmarknadspolitisk verksamhet	11
Parallelltexter	13

Allmän motivering

1. Bakgrund

Landskapslagstiftningen och de åländska förvaltningslösningarna gällande arbetsmarknadspolitiken är i vissa avseenden beroende av rikslagstiftningen och rikets förvaltningslösningar. Ålands arbetsmarknads- och studieservice-myndighet (AMS) har använt sig av rikets kundinformationssystem för arbetsförmedling och det har antagits blankettlagstiftning till stöd för skötseln av förvaltningsuppgifter i informationssystemet. Då rikets digitala lösningar och rikslagstiftningen till stöd för dessa ändras behövs motsvarande ändringar i den åländska blankettlagstiftningen.

2. Gällande landskapslagstiftning

Inom landskapsförvaltningen har man sedan början av 1990-talet använt sig av rikets arbetsförvaltnings informationssystem vid registreringen av olika uppgifter om enskilda och arbetsgivare. År 1998 togs kundbetjäningens informationssystem (URA) i bruk även på Åland. AMS har haft hand om insamling, sparande och behandling av information i informationssystemet. På Åland infördes särskild landskapslagstiftning av blankettnatur till stöd för användningen inom AMS av informationssystemet. Landskapslagen (2006:10) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning, som trädde i kraft den 1 mars 2006, gjorde lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning (FFS 1058/2002) gällande inom åländsk behörighet.

Då lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (FFS 916/2012) trädde i kraft i riket den 1 januari 2013 upphävdes lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning i riket. Bestämmelser om informationssystemet togs i stället in i den nya rikslagens 13 kapitel, där systemet kallas arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem. Med anledning av den förändrade rikslagstiftningen antogs en särskild landskapslag som gjorde 13 kap i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice tillämplig inom det åländska behörighetsområdet. Landskapslagen (2013:81) om tillämpning på Åland av 13 kap i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, senare *den gällande blankettlagen*, trädde i kraft den 1 oktober 2013. Samtidigt upphävdes den tidigare landskapslagen av blankettnatur som hade gällt sedan 2006.

3. Gällande och föreslagen rikslagstiftning

I lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice ingår ett särskilt 13 kap som innehåller bestämmelser om den offentliga arbetskraftsservicens informationssystem för kundbetjäning. De ändringar som gjorts i rikslagens 13 kap sedan 2013 har också blivit tillämpliga inom åländsk behörighet eftersom den gällande blankettlagen föreskriver att sådana ändringar ska gälla på Åland från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket, om inte annat följer av denna lag. I riket utvecklas lagstiftningen och förvaltningen så att dessa möjliggör digitalisering och hållbar utveckling. Enligt det gällande regeringsprogrammet i riket ska det göras lagändringar som främjar digitaliseringen och utnyttjandet av artificiell intelligens när sociala förmåner söks eller behandlas eller när det fattas beslut om dem.

År 2016 inleddes ett projekt för att digitalisera arbets- och näringsstjänsterna i syfte att förnya statens arbets- och näringsstjänster. Avsikten med projektet är att förbättra matchningen av arbetstagare och arbetsplatser samt att utnyttja digitalisering och artificiell intelligens i den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen. Det ska byggas upp helt nya digitala myndighetstjänster för enskilda kunder, företagskunder och experter. De nya

myndighetstjänsterna ska ersätta arbets- och näringsbyråns nuvarande kundinformationssystem samt e-tjänsterna för kunder och experter. E-tjänsterna och datainnehållet i arbets- och näringsförvaltningens myndighetstjänster kommer i fortsättningen att finnas på en ny serviceplattform som benämns Jobbmarknad.

Enligt bedömningar i riket kan arbets- och näringsförvaltningens nya digitala myndighetstjänster tas i bruk i maj 2022 och då inledningsvis med den nya serviceplattformen. Den nya helheten av kundinformationssystem ska enligt planerna tas i bruk hösten 2022 och de förnyade tjänster som först införs omfattar utkomstskydd för arbetslösa. Målet är att andra funktioner införs stegvis före utgången av 2023. Till riksdagen har i slutet av november 2021 lämnats en proposition (RP 225/2021 rd) vars huvudsakliga syfte är att göra det möjligt att ta i bruk den nya serviceplattformen. Serviceplattformen ska förbättra matchningen av arbetstagare och arbetstillfällen samt effektivisera arbetsförmedlingen. Ett ytterligare mål med propositionen är att förtydliga och uppdatera bestämmelserna om behandlingen av kunduppgifter inom offentlig arbetskrafts- och företagsservice genom att slopa den reglering som utgår från själva kundinformationssystemet.

Propositionen syftar också till att se över de olika rollerna i anslutning till behandlingen av personuppgifter så att ansvaret och uppgifterna riktas till rätt instanser (RP 225/2021 rd, s. 32-33). Enligt propositionen ska lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice ändras. I rikslagens 13 kap. ska finnas bestämmelser om behandlingen av kunduppgifter, medan ett nytt 13 a kap. ska innehålla bestämmelser om den nya serviceplattformen. Den som söker arbete kan på serviceplattformen skapa en presentation som stöder hans eller hennes möjlighet att få jobb (s.k. jobbsökarprofil). I propositionen föreslås också ändringar i ett antal andra rikslagar. Lagarna föreslås träda i kraft den 2 maj 2022. De nya riksomfattande informationssystemtjänster ska tas i bruk stegvis åren 2022 och 2023. I introduktionsfasen ingår en övergångsperiod under vilken de nya informationssystemtjänsterna och den nuvarande kundinformationshelheten delvis ska användas parallellt.

4. Landskapsregeringens överväganden och förslag

Den åländska lagstiftningen som berör arbetssökande är på många sätt bunden till rikslagstiftningen på området. De åländska lagstiftningslösningarna gällande såväl arbetsmarknadspolitiken som utkomstskyddet är beroende av varandra, t.ex. har det åländska systemet med arbetslöshetsersättningar sedan 1970-talet baserats på det ersättningssystem som används i riket. Även landskapslagstiftningen om serviceprocessen för arbetssökande har till stor del baserat sig på rikslagstiftningen.

Till riksdagen lämnades tidigare en proposition med förslag till lagstiftning om en reform av serviceprocessen för arbetssökande och villkoren för erhållande av vissa arbetslöshetsförmåner (RP 167/2021 rd). Denna rikslagstiftning godkändes och den kommer att träda i kraft i riket den 2 maj 2022. Främst med anledning av den här riksreformen har landskapsregeringen nyligen lämnat ett separat lagförslag till lagtinget (lagförslag x/2021-2022).

En motsvarande stark åländsk koppling till rikslagstiftningen finns gällande de informationssystem som används vid AMS. Redan sedan början av 1990-talet har man använt sig av rikets arbetsförvaltnings informationssystem vid registreringen av olika uppgifter om enskilda och arbetsgivare. Detta har i sin tur medfört att det i landskapslagstiftningen behöver föras in bestämmelser som motsvarar rikslagstiftningen till stöd för användning och registrering av personuppgifter vid AMS. Då det nu sker en digital utveckling i riket med tillhörande lagstiftningsåtgärder behöver detta också beaktas i landskapslagstiftningen.

Lagförslaget utgår från den gällande lagstiftningsmodellen där nödvändiga riksbestämmelser till stöd för användningen av rikets informationssystem föreslås bli gällande också på Åland. Detta görs så att den gällande blankettlagen från 2013 ersätts med en ny landskapslag, senare *den föreslagna blankettlagen*, som skulle göra de nyligen i riket föreslagna bestämmelserna i 13 och 13a kap. i lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagsservice gällande inom landskapets behörighet. Enligt lagförslaget ska ändringar i rikslag göras tillämpliga i landskapet med de avvikelser som anges i landskapslagen. Propositionen som innehåller ändringarna i rikslagen är ännu under behandling i riksdagen. Högsta domstolen har i samband med lagstiftningskontroll bedömt under vilka omständigheter rikslagar under beredning kan intas i landskapslag.¹ Under behandlingen av lagförslaget i lagtinget bör man vara uppmärksam på behandlingen av propositionen i riksdagen och helst avvakta med lagtingets slutliga behandling av den föreslagna landskapslagen till dess att rikslagen är stadfäst. Landskapsregeringen kommer att följa den fortsatta processen och förse lagtinget och dess utskott med nödvändig information.

5. Lagstiftningsbehörighet

5.1. Landskapets lagstiftningsbehörighet

De föreslagna bestämmelserna gäller främst AMS, en myndighet som lyder under landskapsregeringen. Landskapet har enligt 18 § 1 och 2 punkterna i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar samt landskapets tjänstemän, tjänstekollektivavtal för landskapets anställda samt disciplinär bestraffning av landskapets tjänstemän. Till sitt innehåll har bestämmelserna som målsättning att främja sysselsättningen på Åland. Främjande av sysselsättningen hör till landskapets lagstiftningsbehörighet enligt 18 § 23 punkten i självstyrelselagen. Till detta område hör även lagstiftningen om arbetsförmedling (RP 73/1990 rd, s. 69).

De riksbestämmelser som föreslås bli gällande inom landskapets behörighet gäller behandlingen av kunduppgifter och en serviceplattform som omfattar olika elektroniska tjänster för arbetssökande och myndigheter. Serviceplattformen är en öppen tjänst där en person till stöd för sin sysselsättning kan skapa och publicera en presentation om sig själv. Bestämmelserna knyter an till dataskyddet och behandling av personuppgifter. Dessa rättsområden omnämns inte vid fördelningen av lagstiftningsbehörigheten mellan landskapet och riket i självstyrelselagen. Lagstiftningsbehörigheten har därför bedömts utgående från de rättsområden landskapslagstiftningen kan beröra.² Landskapet har behörighet gällande skyddet av personuppgifter inom de rättsområden som annars också faller inom den åländska behörigheten enligt självstyrelselagen. Landskapsregeringen anser att de föreslagna bestämmelserna faller inom landskapets lagstiftningsbehörighet.

5.2. Finlands grundlag

Riket har enligt 27 § 1 punkten i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om stiftande, ändring och upphävande av grundlag samt avvikelse från grundlag. De föreslagna bestämmelserna berör främst skyddet för privatlivet enligt 10 § 1 mom. i grundlagen och det allmännas skyldighet enligt 18 § 2 mom. att främja sysselsättningen och sträva efter att tillförsäkra vars och ens rätt till arbete. Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen är vars och ens privatliv, heder och hemfrid tryggade. I samma lagrum föreskrivs det att närmare

¹ Högsta domstolens utlåtande 3.3.2017, OH2017/6.

² Högsta domstolens utlåtande 1.8.2019, OH2019/130.

bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. När det gäller skyddet för personuppgifter avser bestämmelsen i grundlagen behovet av att i lagstiftningen trygga individens rättsskydd och integritetsskydd vid behandling, registrering och användning av personuppgifter.³ Numera finns inte något hinder för att kraven på att bestämmelserna ska vara heltäckande, exakta och noggrant avgränsade i fråga om skyddet för personuppgifter till vissa delar kan uppfyllas också genom dataskyddsförordningen eller en allmän lag som ingår i den nationella lagstiftningen.⁴

De riksbestämmelser som gäller skapandet av s.k. jobbsökarprofiler, uppgifter och deras användningsändamål, publicering och ansökan, är av betydelse för integritetsskyddet. Dessa bestämmelser har föreslagits ingå i 13 a kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice. Den föreslagna blankettlagen skulle göra dessa bestämmelser gällande inom landskapets behörighet. Frågan om hur dessa riksbestämmelser förhåller sig till grundlagen har bedömts i den proposition som ännu behandlas i riksdagen (RP 225/2021 rd, s. 87-91). Propositionen har också remitterats till grundlagsutskottet som torde pröva de föreslagna riksbestämmelsernas förhållande till grundlagen.

6. Förslagets verkningar

Enligt 2 § 2 mom. i landskapslagen (1972:13) om lagberedningen ska när lag- och andra författningsförslag bereds samtidigt de ekonomiska och administrativa konsekvenserna av dem utredas. I dagsläget har landskapet varit kopplat till rikets kundinformationssystem utan särskild ersättning. Landskapsregeringen gör inte någon annan bedömning gällande de nya informationssystemtjänster som utvecklas i riket. Den serviceplattform som utvecklas i riket möjliggör att arbetssökande publicerar jobbsökarprofiler och arbetsgivare kan leta efter sådana arbetssökande som bäst lämpar sig för dem. Plattformen bedöms påskynda och effektivisera arbetsförmedlingen men det är svårt att i detta skede förutsäga eventuell sysselsättningseffekt.

Förslaget har administrativa verkningar huvudsakligen för AMS. I riket har bedömts att den nya helheten av kundinformationssystem är lättare att använda än det nuvarande systemet. Det nya kundinformationssystemet bedöms kunna minska den administrativa bördan för myndigheterna eftersom systemet antas minska den tid som går åt till behandling av uppgifterna. Samtidigt ska det vara smidigare att upprätthålla kontakten mellan myndigheten och kunden.⁵ De nya digitala tjänsterna ska vara lättare för arbetssökande kunder att använda än de nuvarande tjänsterna. Sökandet efter arbete ska även i fortsättningen stödjas förutom genom individuell handledning också genom olika tjänster som tillhandahålls vid personliga möten och genom samarbete mellan olika myndigheter. Enligt lagberedningspraxis brukar också bedömas lagförslagets konsekvenser för jämställdheten, miljön och barn. Förslaget bedöms inte ha några negativa konsekvenser till denna del.

7. Ärendets beredning

I förslag till Ålands budget för år 2022 har landskapsregeringen meddelat sin avsikt att föreslå ändringar i landskapslagstiftningen som innebär en ny serviceprocess för arbetssökande (se BF 1/2021-2022). Under beredningen av det lagförslag som gäller den nya serviceprocessen för arbetssökande lämnades en proposition till riksdagen om behandlingen av kunduppgifter inom arbets- och näringsförvaltningen och om en serviceplattform (RP 225/2021 rd). Med anledning av detta lämnade AMS ett meddelande till

³ RP 309/1993 rd, s. 56/II.

⁴ Se bl.a. GrUU 2/2018 rd, s. 4–8 och GrUU 31/2017 rd.

⁵ RP 225/2021 rd, s. 39.

landskapsregeringen om behovet av en blankettlag som skulle göra vissa i riket föreslagna bestämmelser gällande inom landskapets behörighet. Detta lagförslag har beretts med utgångspunkt i förslag från AMS. Lagförslaget har beretts som tjänstemannauppdrag vid lagberedningen i samarbete med AMS och näringsavdelningen vid landskapsregeringen. Utkastet skickades den 13 januari 2022 till x stycken remissinstanser.

Detaljmotivering

1. Landskapslag om tillämpning på Åland av 13 och 13a kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

1 § *Lagens tillämpningsområde*. Genom 1 § 1 mom. i den gällande blankettlagen tillämpas 13 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (*rikslagen*) på de register över enskilda och arbetsgivare som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten använder vid skötseln av de uppgifter myndigheten har enligt landskapslagen om arbetsmarknadspolitisk verksamhet, om inte annat följer av blankettlagen eller särskilda bestämmelser. Syftet med detta är skydda den personliga integriteten och att skapa en god registersed. Förslaget till 1 mom. utgår från en motsvarande blanketteknik, dock så att tillämpningen utsträcks till såväl 13 som 13 a kap. i rikslagen. Samtliga bestämmelser i den föreslagna blankettlagen har utformats utgående den proposition som lämnades till riksdagen den 25 november 2021 (RP 225/2021 rd). I propositionen föreslås omfattande ändringar i 13 kap. och ett helt nytt 13 a kap. i rikslagen. Bestämmelserna i 13 kap. gäller behandlingen av kunduppgifter medan 13 a kap. innehåller bestämmelser om en serviceplattform.

Enligt förslaget ska 13 och 13 a kap. tillämpas då arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten sköter de uppgifter myndigheten har enligt landskapslagen om arbetsmarknadspolitisk verksamhet. Rikslagens bestämmelser tillämpas då myndigheten behandlar de uppgifter som avses i rikslagens bestämmelser och då de informationssystemtjänster som avses i rikslagen används av myndigheten. I 13 kap. 1 § i rikslagen föreskrivs om för vilka ändamål uppgifter om kunder och producenter av offentlig arbetskrafts- och företagsservice får användas. I 13 § kap. 2 § räknas upp vilka uppgifter som får behandlas, både vad gäller enskilda kunder, arbetsgivare eller företag som ansöker om eller får offentlig arbetskrafts- och företagsservice samt de som producerar offentlig arbetskrafts- och företagsservice. I 13 kap. 3 § hänvisas till de riksomfattande informationssystemtjänsterna. Då arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten använder dessa tjänster ska detta ske i förenlighet med rikslagens bestämmelser, om inte annat följer av den föreslagna blankettlagens bestämmelser.

Förslag till 2 mom. motsvarar huvudsakligen 1 § 2 mom. i den gällande blankettlagen. Enligt den första meningen ska arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten tillämpa rikets offentlighetslag vid skötseln av de uppgifter som avses i det första momentet. Denna lösning motiverades ursprungligen med att det kundinformationssystem vari de ifrågavarande registren finns utgör ett riksregister, dvs. utlämnandet av uppgifter från ett med riksmyndigheterna gemensamt register ska vara föremål för samma offentlighetslagstiftning.⁶ I likhet med motsvarande bestämmelse i den gällande blankettlagen hänvisas i det föreslagna momentet till dataskyddsförordningen och rikets dataskyddslag. Ikraftträdandet av dataskyddsförordningen har tidigare medfört omfattande ändringar i 13 kap. i rikslagen.⁷ Dessa ändringar innebar också förändringar i rikslagens begreppsapparat, t.ex. ersattes begreppet registeransvarig med det i dataskyddsförordningen använda

⁶ Lagförslag 17/2012-2013.

⁷ RP 12/2020 rd, FFS 447/2020.

begreppet personuppgiftsansvarig. De ändringar som föreslagits i riket hänvisar inte alls till register vilket behöver beaktas i den föreslagna bestämmelsen.⁸

I 3 mom. ingår en bestämmelse om att ändringar av 13 och 13a kap. i rikslagen ska gälla på Åland från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket, om inte annat följer av denna lag. Bestämmelsen motsvarar 1 § 3 mom. i den gällande blankettlagen.

2 § *Förvaltning*. I paragrafen ingår bestämmelser om skötseln av förvaltningsuppgifter i samband med tillämpningen på Åland av 13 och 13a kap. i rikslagen. I 1 mom. ingår en förteckning om skötseln av särskilda i rikslagen nämnda förvaltningsuppgifter. Enligt förslaget till 13 kap. 4 § 1 mom. är närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter och arbets- och näringsbyråerna gemensamt personuppgiftsansvariga för de uppgifter som avses i rikslagen. Arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter är ett i dataskyddsförordningen avsett personuppgiftsbiträde. Enligt 1 punkten är också arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten en sådan personuppgiftsansvarig som avses i 13 kap. i rikslagen. I artikel 4 i dataskyddsförordningen ingår en definition av personuppgiftsansvarig. En personuppgiftsansvarig är en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter. Om två eller fler personuppgiftsansvariga gemensamt fastställer ändamålen med och medlen för behandlingen ska de enligt artikel 26 i dataskyddsförordningen vara gemensamt personuppgiftsansvariga. I praktiken är arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten gemensamt personuppgiftsansvarig med riksmyndigheterna vid behandlingen av uppgifter i informationssystemtjänsterna, dock kan inte i landskapslag föreskrivas om riksmyndigheters förvaltningsuppgifter.

I 2 punkten föreskrivs om den registrering, radering och arkivering av uppgifter som avses i förslaget till 13 kap. 5 § i rikslagen. Registreringen och raderingen av uppgifter sker i förenlighet med riksbestämmelserna. I förslaget till 13 kap. 5 § 4 mom. i rikslagen hänvisas till rikets arkivlag. Eftersom arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten hör till landskapsförvaltningen sker arkivering enligt den åländska arkivlagstiftningen. I den föreslagna blankettlagens 3 § föreskrivs att sådana hänvisningar till riksförfattningar ska avse motsvarande åländska författningar.

Av 3 punkten följer att arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten använder informationssystemtjänsterna i enlighet med de användarrättigheter myndigheten eller dess tjänstemän beviljas av ansvarig riksmyndighet enligt 13 kap. i rikslagen. I förslaget till 13 kap. 6-8 §§ i rikslagen ingår närmare bestämmelser om sådana användarrättigheter.

Enligt 4 punkten lämnar arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten ut de uppgifter som behövs för att tillsätta ett arbete på det sätt som föreskrivs i 13 kap. i rikslagen. I förslaget till 13 kap. 9 § ingår närmare bestämmelser om hur och vilka uppgifter om arbetssökanden som får lämnas ut till arbetsgivare. Till arbetsgivare får det endast med den arbetssökandes skriftliga samtycke lämnas ut uppgifter som behövs för att tillsätta ett arbete.

I 13 a kap. i rikslagen har föreslagits ingå närmare bestämmelser om en riksomfattande serviceplattform. Dessa bestämmelser är huvudsakligen riktade direkt till den arbetssökande. Dock föreskrivs också närmare om de myndigheter som är personuppgiftsansvariga för den informationsresurs som avses i 13 a kap. 4 § och de myndigheter som övervakar användningen av serviceplattformen enligt 5 §. Eftersom dessa förvaltningsuppgifter faller inom landskapets behörighetsområde anges att de ankommer på

---

⁸ RP 225/2021 rd.

arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten. I praktiken är arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten gemensamt personuppgiftsansvarig med riksmyndigheterna för informationsresursen, dock kan inte i landskapslag föreskrivas om riksmyndigheters förvaltningsuppgifter.

I 2 mom. finns en bestämmelse om övriga förvaltningsuppgifter än de i 1 mom. uppräknade som arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten kan komma att sköta. Myndigheten kan ha erhållit rätt att utföra sådana uppgifter inom ramen för informationssystemtjänsterna av behörig riksmyndighet enligt 13 och 13 a kap. i rikslagen. En liknande bestämmelse finns i 2 § i den gällande blankettlagen. I paragrafen togs inte in en generell bestämmelse om att landskapsmyndigheter ska handha de förvaltningsuppgifter som enligt rikslagen sköts av riksmyndigheter, eftersom upprätthållaren av systemet är en riksmyndighet och arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten ska endast använda, inte upprätthålla, systemet.⁹ Eftersom riksmyndigheter upprätthåller informationssystemtjänsterna hänvisas i det föreslagna momentet till rikslagstiftningen i fråga om arbetsmarknads- och studieservicemyndighetens rätt att använda informationssystemtjänsterna. Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten har med riksmyndigheternas samtycke haft tillgång till det riksomfattande informationssystemet allt sedan starten år 1998.

3 § *Hänvisningar till rikslagstiftning.* När det i 13 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice hänvisas till exempelvis bestämmelser i arkivlagen (FFS 831/1994) ska hänvisningen enligt förslaget avse motsvarande bestämmelser i arkivlagen (2004:13) för landskapet Åland. Enligt förslaget till 1 § 2 mom. ska rikets offentlighetslag och dataskyddslag tillämpas.

4 § *Tillsyn.* Landskapsregeringen föreslår att som landskapets högsta förvaltningsorgan ska sköta tillsynen av lagens tillämpning.

5 § *Ikraftträdande.* Avsikten är att lagen ska träda i kraft så snart som möjligt. I enlighet med 20 § 2 mom. i självstyrelselagen föreslås enligt 1 mom. att datumet för lagens ikraftträdelse lämnas öppen för landskapsregeringen att fatta beslut om. Dock ska lagen inte träda i kraft tidigare än den 2 maj 2022. Detta är det datum som de föreslagna riksbestämmelserna ska träda i kraft.

Enligt 2 mom. upphävs landskapslagen om tillämpning på Åland av 13 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

2. Landskapslag om ändring av 25 § landskapslagen om arbetsmarknadspolitisk verksamhet.

25 § *Begränsad service till arbetsgivare.* I 1 mom. finns en hänvisning till den gällande blankettlagen. Momentet ändras så att det hänvisar den föreslagna blankettlagen.

Ikraftträdelsebestämmelsen. I enlighet med 20 § 2 mom. i självstyrelselagen föreslår landskapsregeringen att datum för ikraftträdande lämnas öppet för landskapsregeringen att fatta beslut om. Avsikten är att landskapslagen ska träda i kraft så snart som möjligt, dock inte tidigare än den 2 maj 2022. Landskapslagen ska sättas i kraft samtidigt med den föreslagna blankettlagen.

---

⁹ Lagförslag 17/2012-2013.

Lagtext

Landskapsregeringen föreslår att följande lagar antas.

1.

L A N D S K A P S L A G **om tillämpning på Åland av 13 och 13a kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice**

I enlighet med lagtingets beslut föreskrivs:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Vid skötseln av de uppgifter Ålands arbetsmarknads- och studieservice-myndighet har enligt landskapslagen (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet tillämpas 13 och 13a kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice (FFS 916/2012) då i rikslagen avsedda uppgifter behandlas och informationssystemtjänster används av myndigheten, om inte annat följer av denna lag.

Vid arbetsmarknads- och studieservicemyndighetens skötsel av de uppgifter som avses i 1 mom. ska även lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (FFS 621/1999) iakttas i tillämpliga delar. Vid behandlingen av personuppgifter gäller det som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG och data-skyddslagen (FFS 1050/2018).

Ändringar av 13 och 13a kap. i rikslagen ska gälla på Åland från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket, om inte annat följer av denna lag.

2 §

Förvaltning

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten

- 1) är personuppgiftsansvarig för behandlingen av de uppgifter som avses i 13 kap. i rikslagen,
- 2) ansvarar för den registrering, radering och arkivering av uppgifter som avses i 13 kap. i rikslagen,
- 3) använder informationssystemtjänsterna i enlighet med de användarrättigheter myndigheten eller dess tjänstemän beviljas av ansvarig riksmyndighet enligt 13 kap. i rikslagen,
- 4) lämnar ut de uppgifter som behövs för att tillsätta ett arbete på det sätt som föreskrivs i 13 kap. i rikslagen, samt
- 5) är personuppgiftsansvarig för informationsresursen och övervakar användningen av serviceplattformen i enlighet med 13 a kap. i rikslagen.

I informationssystemtjänsterna sköter arbetsmarknads- och studieservice-myndigheten också andra än i 1 mom. nämnda förvaltningsuppgifter som myndigheten erhållit rätt att utföra av behörig riksmyndighet enligt 13 och 13 a kap. i rikslagen.

3 §

Hänvisningar till rikslagstiftning

Hänvisas i 13 och 13a kap. i rikslagen till bestämmelser i rikslagstiftningen vilka äger motsvarighet i landskapslagstiftningen ska hänvisningarna avse bestämmelserna i landskapslagstiftningen, om inte annat följer av denna lag.

4 §

Tillsyn

Tillsynen över tillämpningen av denna lag i fråga om angelägenheter som faller under landskapets behörighet utövas av landskapsregeringen.

5 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den .

Genom denna lag upphävs landskapslagen (2013:81) om tillämpning på Åland av 13 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

2.

LANDSKAPSLAG**om ändring av 25 § landskapslagen om arbetsmarknadspolitisk verksamhet**

I enlighet med lagtingets beslut **ändras** 25 § 1 mom. landskapslagen (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet, sådan paragrafen lyder i landskapslagen 2013/79, som följer:

25 §

Begränsad service till arbetsgivare

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten kan vägra att ta emot en platsanmälan och kan ta bort en anmälan ur det informationssystem som avses i landskapslagen om tillämpning på Åland av 13 och 13a kap. lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice samt vägra att erbjuda de arbetsförmedlingstjänster som beskrivs i 24 §, om det på grund av anmälan är uppenbart eller med anledning av arbetsgivarens tidigare förfarande eller annars finns grundad anledning att misstänka att

1) arbetsgivaren bryter mot i lag föreskrivna krav på diskrimineringsförbud,

2) arbetsgivaren söker arbetstagare för lagstridiga arbetsuppgifter eller anställning av de personer som söks strider mot lag,

3) arbetsgivaren väsentligt försummar sina skyldigheter enligt 2 kap. i arbetsavtalslagen (FFS 55/2001) eller 2 och 3 kap. i lagen om sjöarbetsavtal (FFS 756/2011) eller sin skyldighet att betala skatter eller i lag föreskrivna avgifter,

4) det på arbetsplatsen föreligger ett uppenbart hot om våld eller förekommer trakasserier eller annat osakligt bemötande som medför olägenhet eller risk för arbetstagarens hälsa eller

5) det på grund av uppgiftens natur eller annan motsvarande orsak inte är ändamålsenligt att stödja tillsättningen genom arbetsförmedling.

Denna lag träder i kraft den

Mariehamn den

L a n t r å d

Föredragande minister

Parallelltexter

- Parallelltexter till landskapsregeringens lagförslag nr LF xx/2021-2022